

Prædiken til Helligtrekongers søndag

Matt. 2, 1-12

I dag, den 6. januar – begynder julen i den ortodokse kirke. Hos os er det julens sidste dag, Helligtrekongers dag. Ja, som en klog kollega bemærkede: I østkirken *kommer* de vise mænd med festen. De bærer julefesten ind. Hos os i den vestlige del af den kristne kirke er de kommet til at bære festen *ud*. Men – deres rolle er nu ikke at lukke og slukke festen. Nu bæres den ud i livet, ud i den januarhverdag, som for alvor banker på med skolestart og arbejdsopgaver i det nye år. Nu bæres julefesten med ud i det liv, som på vores mørke halvkugle trænger så ganske gevaldigt til at blive gennemglødet af julens lys og glæde i de korte og kolde vinterdage. Og de er jo festlige og flotte, de vise mænd. Hvor Lukas i sit juleevangelium lader Jesus blive født i en stald langt fra hjemmet og med de fattige hyrder på marken som barselsgæster, har Mattæus helt andre sociale lag og nationaliteter på gæstelisten. Fornemme, vise mænd fra Østerland kommer og tilbeder barnet, og i modsætning til Lukas' hyrder har de gaver med. Rige gaver, som er valgt med omhu. De er hver for sig fulde af betydning, og fortæller, hvem barnet er. Guld er gaven, som fortæller, at barnet har kongestatus. Røgelsen er gaven, som fortæl-

ler, at barnet er Gud. Røgelse bruges i templet som offergave til Gud. Den tredje gave, myrraen, anvendes i en parfumeret salve, som bruges ved to lejligheder: Som kærlighedsgave og som begravelsessalve. I Jesu liv dukker myrra da også op igen ved to lejligheder: Da han hænger på korset Langfredag, tilbyder hans bødler ham en drik krydret med myrra. Og da han er død, salver Josef af Arimetæa og kvinderne hans lig med en myrrasalve. Denne tredje gave fortæller, at det kongelige, guddommelige barn kommer med kærlighed og vil møde døden.

Men hvordan kan de vise mænd vide alt det om barnet? De har jo ikke mødt en engel, der har fortalt dem, at barnet er verdens frelser, sådan som Lukas' hyrder har. De vise mænd har kun en stjerne, de følger, og nogle gamle profetier, de tyder. Nå ja – de går forkert, da de i et ubevogtet øjeblik lader sig forføre af tanken om, at den nye verdenshersker skulle findes, der hvor magten var i forvejen. Sådan kommer de til det forkerte sted. Sådan møder de kong Herodes og den rå, grådige og grusomme magt, vi kender så alt for godt. Men de kommer til sig selv og på rette spor igen – sporet som begynder i Østerland, hvorfra de kommer;

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Østerland, hvor Paradiset ligger. Selv paradisesandter kan tage omveje. Ja, for det er måske det, de er, de vise mænd: Paradisesandter. De kommer fra menneskenes tabte land: Paradiset. Og måske er det derfor, de er vise og ved noget om barnet, som ingen andre mennesker ved. De kommer med bud om, at nu begynder en ny historie om Gud og mennesker. I den gamle historie blev vejen til Paradis spærret for mennesker, da Adam og Eva måtte gå ud i den verden, hvor arbejdet, børnefødsler, sorg og død ventede dem. I den nye historie kommer der udsendinge fra det lukkede land, fra Øst, fra Paradiset til Adams og Evas verden. Til os. Os, der lever i den verden, som stadig er fyldt af fortræd og ondskab.

Men Paradisesandterne, de vise mænd fra Østerland, kommer for at bevidne, at der nu begynder noget nyt i vores verden: Nu er Gud selv her i skikkelse af det barn, Maria har født. Vejen til Paradis er nu åbnet, fordi Gud gik vejen fra Himmel til jord, fra Paradis til dødens og menneskenes verden. Her kom han, her var han, her er han, og her kommer han for at være hos os, der lever og elsker og græder og slås og dør her - han er nu her med sin opstandelses lys.

Når vi indimellem famler os frem og forsøger at råde hinanden, så siger vi f.eks.: ”Mærk efter i dig selv”. De vise mænd, Paradisudsendingene, gjorde noget andet. De så op. Op fra deres eget, op på stjernen. Og så brød de op. Op fra det de kendte, og de fulgte stjernen et andet sted hen. Og de havnede foran barnet, Maria havde født. Dér var det, de ledte efter. Dér var den, de skulle tilbede. Dér er det, de og vi med dem skal tro: At

Gud lod sig føde til verden, for at vi kan vide, at han er midt i blandt os. Gud blev selv jordbunden i mennesket Jesus. Og det sætter os i et ganske særligt forhold til hinanden: ”Hvad I har gjort mod en af mine mindste brødre, det har I gjort imod mig”, siger Jesus, da han bliver voksen. Derfor kan vores forhold til Gud ikke skilles fra vores forhold til hinanden. Et menneskes gudsforhold er ikke noget hemmeligt, intimt noget. Det er ganske konkret og håndgribeligt. Det lever i vores forhold til hinanden. Gud møder vi, når vi møder andre menneskers barmhjertighed og overbærenhed. Og Gud møder vi i de andres bøn om medleven, hjælp og medfølelse. Heri findes den sande magt.

Da de vise mænd vendte hjem igen, gik de ad en anden vej end den, der på udrejsen havde ført dem til Herodes. Ja, for der er en anden vej end vejen over Herodes. Der er en anden vej end vejen over angsten, den rå vold, magtbegæret. Der er en ny historie og en ny begyndelse trods alt det, der ligger bag os af ødelagt og forspildt. ”For et barn er født os. En søn er givet os. Og herredømmet skal ligge på hans skuldre”. Det er det, vi har fået forkyndt her i alle juledagene. Vi har fået. Fået mere end vi nogensinde kan miste. I Betlehemsbarnet, i vandrerpredikanten og helbrederen, den lidende, døde og opstandne Kristus viser Gud os, at vi hører hjemme i hans dyb af barmhjertighed og godhed. Intet kan rokke ved det. Den glæde så de vise mænd i barnet Jesus. De efterlod de fornemme gaver hos ham, men de bar meget mere med sig derfra. De bar en glæde med sig fra Betlehem, som mennesker lige siden har digtet om, sunget og talt om, skre-

vet musik på og malet billeder af.

De første billeder er fra slutningen af 100 tallet og findes i nogle af katakomberne i Rom. Her – mellem de døde - er fortællingen om de vise mænd fra Østerland afbildet. De jordiske gaver er afleveret, men i hånden har de et akantusblad, symbolet på det største af alt, nemlig frelsen og det evige liv. Den glæde, kan vi nu, ved julens afslutning, bære med os og fortælle videre i ord og handling. I den glæde og i lyset derfra kan vi løfte blikket fra vores støvlenæser og se: Der er noget, vi skal her under den himmel, der hvælver sig over os. Vi skal i Guds Ånd dele livet med hinanden. Du vintertunge, skrøbelige hjerte: Lad glædens vinger løfte dig ind i det nye år!

Amen

Marianne Østergård Petersen
Rinkenæs

Salmer:
138, 136, 98, 114, 101